

Årsplan 2021/2022

Espira Stjørdal barnehage

Innhold

Innhold og oppgaver i barnehagen.....	4
Barns medvirkning	11
Samarbeid med foreldrene	12
Overganger	13
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	14
Barnehagens fagområder	18
Vedlegg	19

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.1.2021 av 105 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Espira Kunnskapsbarnehagen skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

Om barnehagen

Om barnehagen

Espira Stjørdal er en barnehage med fem avdelinger med alderslike grupper. Vi vektlegger verdier som ulikheter som ressurs, barn som likeverdige medborgere, demokratiske prosesser og likeverdige/ empatiske møter mellom mennesker og miljø. Vi tenker vi blir i møte med. Vi vektlegger barn sin betydning for hverandre og miljøets betydning for hvordan barna bygger gode relasjoner. Materialet vil her ha stor påvirkning for leken sitt innhold og hvordan barn leker sammen. Det er pedagogene sin oppgave å isenesette for små intelligente grupper i et utforskende og demokratisk miljø. Dette er barn sin rett til lek og læring!

Faktaboks

- Åpningstid; Kl. 06.45-16.45, alle hverdager hele året.
- Vi serverer alle måltider: Frokost, lunsj og tidlig ettermiddag. Tre varmmåltid i uken.
- Besøksadresse: Espira Stjørdal Husbykleiva 2, 7506 STJØRDAL
- Telefoner; Stab: 930 03 780 / Daglig leder: 986 03 095
- Grønn gruppe 1 åringer: 454 28 047
- Oransje gr. 2 åringer: 951 98 931
- Blå gr. 3 åringer: 951 98 930 /
- Gul gr. 4 åringer: 948 14 063
- Rød gr. Skolestartere: 951 98 932
- E-post styrer: trude.jenssen@espira.no
- Hjemmeside: <https://espira.no/barnehage/espira-stjordan/>
- Facebook; Espira Stjørdal

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

Gjennom å gjøre sammen bygger vi relasjoner på mange måter.

Aktiviteter finner sted i barn sin naturlige søken og iver etter det som opptar dem. Barn sin kultur og kompetanse søker vi å synliggjøre. Dette gjennom ulike måter å dokumentere på. Ulikheter blir en ressurs når flere oppdager hverandre sin kompetanse og lar seg inspirere.

Vi tenker at bærekraft ligger mye i materialet og miljøet. Vi anser det som viktig at barn møter åpne materialer, det vil si, materialer som ikke nødvendigvis har en bestemt bruk. Materialet skal invitere til likeverdige møter der ingen eier fasiten. Vi tenker kreativitet og nyskapning som viktig kunnskap for framtiden.

Det er viktig å tenke at materialet påvirker oss i den forstand at vi tar i bruk alle våre sanser på et variert materialinnhold. Gjenbruksmaterialer og naturmaterialer har innhold som gjør verdiene kreativitet og bærekraft mulig, og noe vi søker å tilføre i vår barnehage.

Demokratiske møter skjer dersom vi isenesetter for at barn kan være kompetente. Design på både det psykiske og fysiske miljøet må hensyntas med tanke på å gjøre dette mulig. Dette krever kompetanse av alle pedagogene.

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

Vi samarbeider med andre instanser / støttefunksjoner for at barn skal få et mest mulig helhetlig tilbud til beste for deres oppvekst og utvikling. Dette gjelder samarbeid med tjenester og institusjoner både i og utenfor kommunen. Samarbeidspartnere i Stjørdal kommune er PPT, barnevernet, barneskoler, brann og politi.

I fjor satset vi på å heve vår kompetanse på barn og seksualitet. Vi fikk kursing gjennom statens barnehus i Trondheim og Smiso, senter mot incest og seksuelle overgrep mot barn. Dette resulterte i en handlingsplan for vårt arbeid innad på dette området, som innebærer å jobbe forebyggende, avdekkende og iverksette tiltak.

Vi henviser til PPT og barnevern i samarbeid med dere foreldre. Unntak om samtykke er ved mistanke om vold og seksuelle overgrep.

Barnehagen deltar i ulike nettverk. Barnehageåret 2021/22 er vi med i et samarbeid med DMMH, Dronning Mauds Minne Høyskole, under temaet; Ledelse av pedagogiske prosesser. Vi har også kommet i gang med et prosjekt som går på å utvikle vår kompetanse omkring samisk språk og kultur. Vi samarbeider for øvrig med et nettverk i Trondheim kommune, inspirert av Reggio Emilia filosofien.

Espira kurser ansatte med en bredde av kurs som dekker de krav som står i rammeplanen og sikrer god nok kompetanse til alle ansatte. I år har vi web-baserte kurs tilknyttet Espira sine satsningsområder; Bevegelse, Språk og realfag.

Vi er praksisbarnehage og godkjent som lærlingebedrift. Vi har barne- og ungdomsarbeiderelever fra de videregående skolene Ole Vig og Aglo. Vi har et samarbeid med Fossli barneskole, der elever i 7. klasse gjør seg praksiserfaringer hos oss. Vi tar imot studenter fra Nord Universitetet og DMMH.

Vi har en handlingsplan som skal forebygge mobbing og sikre handling/ tiltak ved mistanke om mobbing. Det er kommet nye paragrafer i barnehageloven om psykososialt barnehagemiljø. Vi har arbeidet med innholdet året som har vært og oppdatert våre planer. Fokuset ligger på våre arbeidsmåter i forhold til våre verdier i praksis. Den er rettet etter formålsparagrafen med blant annet fokus på likestilling mellom kjønn og at barnehagen skal motvirke all form for diskriminering. Arbeid med nulltoleranse for mobbing beskrives også i link til UDIR sine sider, på vår hjemmeside.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon/ språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barns behov for omsorg:

Vi skal i enhver situasjon møte barna på en sympatisk måte. Dersom våre verdier som likeverd skal foregå i praksis, trenger vi arbeidsmåter som inviterer til delaktighet. Demokrati handler om delaktighet. Vi ønsker å forstå barnets egne intensjoner og være bevisst voksne sin makt slik at vi ikke setter barn i uheldige situasjoner. Det er voksne sitt ansvar å sørge for et godt miljø for alle i barnehagen.

Vi tenker vi må bruke flere metoder for å kunne møte ulikheter og for at ulikheter skal bli en ressurs. Våre arbeidsmåter preges av små grupper og en pedagogikk der vi tenker at vi blir påvirket av et helhetlig miljø. Det blir derfor viktig å tenke relasjoner både til det psykiske og fysiske miljøet.

Vi tenker at grunnlaget for god omsorg må innbefatte alle tre pedagogene, de andre barna, miljøet og pedagogene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

Når lærer barn? Når leker de? Kan vi skille på dette? Vi tenker det kommer an på våre arbeidsmetoder. Barn har rett til lek. Vi tenker at våre metoder skal, uansett hva vi gjør, bære preg av lekens karakter. Det vil si innhold som består av et vidt læringssyn. Miljøet skal gjøre barn kompetente. Pedagogene må hele tiden søke et velkomment miljø der barn har lyst til å være, gjøre, lære og leke sammen.

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

Vi ønsker at barn, foreldre og pedagoger skal kjenne at man inngår i, føler ansvar for og ønsker å bidra til å utvikle Espira Stjørdal sin barnehagekultur. Vi må sørge for at alle får muligheten til dette, gjennom deltakelse og medvirkning.

Verdiene, likeverd og mangfold, skal prege vår organisasjon i alle ledd. De er basert på de grunnleggende demokratiske verdiene som respekt for menneskeverdet og retten til å være forskjellig.

Å få bruke sin måte å tenke og gjøre på bidrar til at vi dannes som mennesker. Vi søker å forstå verden og gi den mening. Vi bygger møteplasser med tanke på mangfoldet. Det å være åpen for hverandre sine ulikheter ser vi på som viktig for danningen. Vi tenker det handler om medborgerskap.

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

Vi spirer nysgjerrigheten sammen i ett sunt miljø!

Leken er en viktig "ingrediens" i læringen. Leken har innhold av demokrati, fantasi og blir til underveis. Vi tenker et sunt miljø, både i form av å se barn som subjekt og likeverdige medborgere, at de er delaktige i innholdet i barnehagen, at de får ivareta sin rett til undring og være nysgjerrig, samt et fokus på bevegelse og kosthold.

Læring i små grupper som gir muligheter til å tenke og lære med og av hverandre, anser vi som den viktigste formen for læring. Vi gjør sammen. Du kan lettere se og kommunisere med de andre i små grupper enn om vi er mange.

Temaarbeid velges ofte ut fra hva barn er opptatt av, men også ut fra noe vi pedagoger har satt fokus på og inspirerer til.

En livslang læring inneholder kompetansekrav, krav til sosialisering og individet sine behov for å bli den beste utgaven av seg selv. Alle disse faktorene må ivaretas som en helsefremmende faktor i et sunt læringsmiljø.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

Gode relasjoner er vi avhengig av og herunder grunnleggende faktorer som trygghet, kjærlighet og tilhørighet. Barnehagen skal være et godt sted å være for alle barn. Vi skal gi alle barn gode opplevelser, sammen med andre, basert på tillit og respekt for at vi er ulike. Hvordan bygger vi gode relasjoner? Gjennom felles opplevelser og aktiviteter. Vi tenker at "det tredje" er utrolig viktig bidrag i vår barnehage.

Eksempel på det tredje kan være en bønne der noen har funnet en mark og lagt oppi. Barna viser omsorg for marken og gir den jord for at den skal ha det godt. Slik jobber vi da tverrfaglig med omsorg og natur. Utemiljøet byr på muligheter til å lete etter kryp og insekter. Hvilke barn som er sammen om en slik aktivitet kan bero på interessen. Vi tenker at felles interesser og det å gjøre sammen, bidrar til at barn og pedagoger har det godt sammen.

Vi jobber kontinuerlig med vennlighet. Vi trenger ikke være bestevenner for å være vennlig. Vennlighet er å ha et åpent sinn for våre medmennesker. Vi tenker at et miljø, med åpenhet i pedagogiske prosesser, kan gjøre barna mer tolerante og inkluderende for andre.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

Vi må ha noe å prate om og få lyst til å prate, for å oppleve et rikt språkmiljø. Språkmiljøet må være basert på at barn ønsker og tørr å uttrykke seg og at deres stemme er interessant. Små grupper gir bedre mulighet til dette.

I små grupper blir ikke øvelsen å snakke sammen i stor forsamling. Pedagogene kan også være mer delaktig og lyttende sammen med barna i små grupper. Lyttende pedagogikk er viktig i vår barnehage. Det å være lydhør er noe vi pedagoger har satt fokus på. Vi deltar i undringen og går inn i likeverdige møter der vi tenker at det ikke alltid er oss pedagoger som vet best.

Barna i Espira Stjørdal skal oppleve seg som likeverdige medborgere og vite at deres stemmer er viktig. Små grupper med felles undring og åpne spørsmål, vil bidra til at flere barn har mulighet og lyst til å ytre seg. Det har de rett til.

Møteplasser for å uttrykke seg kan være; Drama, dans, sang, bøker, rim, regler, utforskning, forskning, undring, bygg/konstruksjon og fingersysling, for å nevne noe.

Vi søker et rikt språk-miljø. Gjennom delaktighet og tilhørighet skal alle barn kjenne de inngår i og er viktig for fellesskapet. Pedagogenes oppgave er å lage gode møteplasser for språk.

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

Vi strekkes oss enda litt lenger her og tenker at delaktighet. Det å være delaktig er viktig for å være en likeverdig medborger. Når vi deltar og gjør sammen blir vi aktive aktører i vår dannelsingsprosess. Vi tenker det er viktig å se barnet som subjekt. Barn har egne tanker, teorier og tolkninger. Hvordan gjør vi barn delaktige?

Vi iscenesetter rom med tanke på hva barna påvirkes av. Vi pedagoger ligger alltid et steg foran. Er materialene tilgjengelige for barna til enhver tid? Hvorfor kan ikke noen materialer være framme? Er det på grunn av sikkerhet? Er det på grunn av tidligere antagelser/mønster? Hva organiserer vi for? Dette er noen spørsmål vi alltid kommer tilbake til når vi iscenesetter miljøet. Hva kan et barn bli i vår barnehage og hvorfor skal barn gå i barnehage? Hvordan lager vi demokratiske møteplasser både i iscenesatte situasjoner og uformelle møter dagen igjennom?

Et demokratisk miljø er for oss at barn skal ha tilganger og være aktører gjennom et miljø som gjør dem kompetente. Vi har mindre mugger på bordene slik at det er tilpasset en barnehånd, en kortere pensel for små barn, ulike størrelser på lim-pistolen, lave stoler og bord for å nevne noe. Barn er med på å designe miljøet og innholdet. Vi søker fortsatt å jobbe med å øke barn sin mulighet til delaktighet i vår barnehage og vil se på flere situasjoner inn mot dette viktige området. Delaktighet påvirker mestring og igjen selvbilde. Barna kjenner de inngår i fellesskapet og er en viktig aktør. Barnehagen skal imøtekomme og bygge et godt selvbilde for alle barn.

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

Espira Stjørdal tilbyr to foreldresamtaler i året. Her forteller vi med bruk av bilder, om barnet sin hverdag i barnehagen. Vi ønsker dialog og vil vite hva dere foreldre tenker er viktig for barnet sin hverdag i barnehagen. Hjemmene er ulike og møter blir derfor ulike. Vi har god og bred kompetanse på barn og oppvekst og kan være en veileder inn mot hva barnet påvirkes av og profitteres på.

Ved oppstart i barnehagen vil dere i løpet av de første tiden ha en oppstartsamtale før den første foreldresamtalen kommer i løpet av høsten. Vi har to foreldremøter i året med ulike tema. Her ønsker vi alltid innspill fra samarbeidsutvalget i vår barnehage på ønskede tema.

Samarbeidsutvalget består av leder og nestleder valgt av foreldrerådet, det vil si alle dere foreldre i barnehagen. Dere kan melde inn saker til foreldrerepresentantene. I samarbeidsutvalget sitter også to ansatte og styrer. Den siste uten stemmerett når sakene krever dette. Regionssjef deltar som representant for eier når dette kreves.

Vi deltar på foreldreundersøkelser i regi av UDIR, Utdanningsdirektoratet. Evaluering fra dere foreldre er viktig for oss.

For øvrig vil vi invitere inn dialog med dere foreldre gjennom å gi informasjon på tavle i gangen og spireportalen. Den daglige kontakten er svært viktig for samarbeidet.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

Gjennom personalmøter på kveldstid, avdelingsmøter, ledermøter og medbestemmelsesmøter, sikrer vi ivaretagelse av HMS (helse-miljø-sikkerhet), samarbeid med PPT og barnevern og ulike tema innenfor pedagogikk og filosofi. Vi har til enhver tid fokus på en helsefremmende barnehage for alle. Førstehjelpskurs gjennomfører vi hvert 2. år. Våre planleggingsdager har enten intern kompetanseheving, Interne kurs i regi av Espira, leie av foredragsholdere eller at vi deltar på eksterne kurs. Pedagogiske ledere har planleggingstid tariff-festet for hver uke og vi søker også å få planleggingstid for alle våre pedagoger i Espira Stjørdal, utover det tariffen sier er et minstekrav. Dette for å få mest mulig ut av alle sin kompetanse og til beste for barna.

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

Kontinuerlig dialog med dere foreldre er et viktig grunnlag for å vurdere og justere vår praksis. Vurderingsarbeid gjøres gjennom foreldreundersøkelse og intern gjennom klimaundersøkelse og Espira Blikk.

For ivaretagelse av HMS har vi eget HMS system for kontroll med bruk av sjekklister, avviksrutiner, risikovurderinger og tiltak. Vårt HMS-årshjul er dekkende for gjeldende lovverk. Samarbeidspartnere for å ivareta sikkerhet og orden på selve bygget er Caverion og vaktmestertjeneste. Espira har egne ansatte på HR og HMS, som bistår den enkelte barnehage. Vi er IA bedrift og har ofte tett samarbeid med IA og NAV og er tilknyttet bedriftshelsetjenesten.

Det pedagogiske innholdet vurderes kontinuerlig. Vi har ledermøter og avdelingsmøter med informasjon og refleksjon over det daglige innholdet. Dette i tillegg til faglig fokus på personalmøter og planleggingsdager. Vi benytter pedagogisk dokumentasjon i våre refleksjoner. Refleksjonskultur med en positiv innstilling til kritisk tenkende er noe vi profiterer på for å gi barn og foreldre et godt tilbud.

Gjennom Espira Blikk, vurderer vi oss selv innenfra hvert år og hvert annet år får vi vurdering utenfra. (fra en annen Espira barnehage) Resultatene her jobber vi internt med i ettertid.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

Grunnverdiene i pedagogikken vår er den samme for alle barn. Vår spesialpedagogikk handler om å løfte ulikheter og iscenesette for mestring og selvaksept uavhengig av hvilket utgangspunkt barn har. Vi ønsker å møte kompleksitet med en pedagogikk som anerkjenner ulikheter. Gjennom et vidt læringssyn og fokus på det kompetente barnet, ønsker vi at hvert barn skal finne sin måte å være og undersøke på. Ulikheter skal fremheves fordi det gjør oss rikere. Miljøet skal tilpasses barnet i en flytsone.

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

Vi tenker vi bare er i begynnelsen på å forstå de aller minste. Vi blir stadig begeistret og overrasket over hva de minste bærer på, både kognitivt, fysisk og emosjonelt, når de kommer til barnehagen.

Barnehagen skal være et sted som ønsker ulikheter velkommen. De minste med familien skal ivaretas med sine ulike utgangspunkt og oppleve gode dannelsesprosessen.

Det er ikke gjennom å sitte stille og passivt lytte (uten innslag av fantasi) som er forutsetningene for nysgjerrighet, abstrakt- og logisk tenkning. Det bygges i hjernen under barnets første år gjennom fantasi, lek og utforskning. Læring med hele seg. Hodet er ikke skilt fra kroppen. Dette vektlegges når vi skaper de pedagogiske miljøer.

Miljøet må være så trygt at barna får stimulert sin kompetanse. Trygghet ligger i pedagogenes arbeidsmåte og tilnærming til barnet, at barnet opplever medvirkning gjennom å bli sett, hørt og forstått.

Smått om senn er det dialog, turtaking, samspill og samhandling som skaper forutsetninger for forståelse av rom, selvrefleksjon, fantasi, årsak og virkning. Dette igjen er forståelser som er forutsetninger for abstrakt tenkning og problemløsning. Det handler om å koble sammen den ene tankeprosessen til den andre, for å nå et mål.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

Når barna aktivt påvirker sine miljø, vil det gi mening ut fra deres tanker, antakelser og teorier. Her ligger forskyvningen i å tilpasse seg til miljøet eller tilpasse miljøet til seg. Viktig for oss er å ha rom og materialer som barn og pedagoger kan forandre alt etter hva situasjonen krever. Vi ser på kreativitet, problemløsning og samhandling som viktig kunnskap nå og for framtiden. Et eksempel på praksis; Hva kan middelet være som gjør at barna får undersøke sin fascinasjon for det som finnes i naturen? For å gi barn en mulighet til å studere fugler nærmere, ble det på en gruppe treåringer, snekret fuglekasser og hengt opp i nærmiljøet. Det resulterte i et godt hjem for noen av våre fuglevenner. Fuglekassa gir muligheter. Kanskje veien videre er et tema om fugler?

Ved at vi ser i retning av det barna ser, kan vi sammen med barna, gå inn med felles mål. Vi ønsker å se nærmere etter, undersøke og undre oss sammen. Oppdagelse av sammenhenger og detaljer kan stimulere vår tenkning omkring flere fenomener i samfunnet. Vi mennesker kan påvirke naturen og våre omgivelser generelt. Hver og en av oss er betydningsfull og våre tanker og atferd har betydning for verden omkring.

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

Store ting kan skje i små grupper! En 100- språk-kultur innebærer for oss tanken om at vi er ulike og forstår verden ulikt. Vi er og lærer på ulike måter. Vi ønsker en kultur der vi alle er velkommen og har det bra. Vår ulikhet gjør at vi bruker materialer ulikt og tilegner oss læring ulikt. Vi jobber kontinuerlig med at våre miljø og innganger til fagområder skal ønske de ulike tilnærminger velkommen.

Når vi har "tilstrekkelig" spennende møteplasser i miljøet gjør dette at barn også selv har mulighet til å dele seg i små grupper. I miljøet til skolestartere har vi møteplasser som inviterer til matematisk og språklig stimulering. Vi har forskerspirer med et spesielt fokus på realfag. Barna skal ha mulighet til å møte og utforske fagene språk og matematikk til enhver tid. Dette i tillegg til de andre fagområdene, som ofte går naturlig inn i tverrfaglige arbeid, når vi har fokus på ulike tema.

Hvordan blir vi språklige og matematiske? Vi leker oss inn i dette fordi det er barna sin rett og interesse.

Skolestartere har eget matpakkekurs med kokken og smører maten selv når de skal på tur.

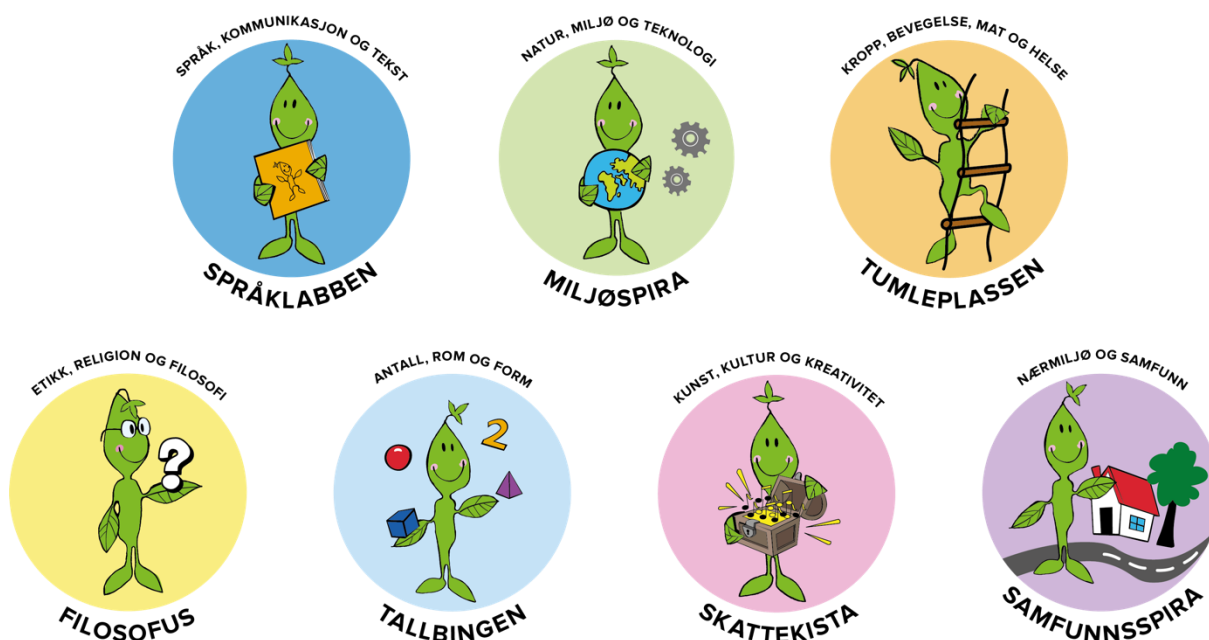
Vi har tema skolestart på våren, der barna tar med bilde av seg selv og sin skole til barnehagen. Vi får bildene opp på veggene og skaper en møteplass for å prate om tiden som kommer. Noen venner skal skille lag og vi tar avskjed med en fest på sommeravslutningen det siste året i barnehagen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på en variert og spennende måte. Vi jobber tverrfaglig med fagområdene. Uansett hva vi gjør skal demokratiske prosesser være rådende. Fokusområder i år;

-Samisk språk -og kultur

-Et lekemiljø som inspirerer til kreativ og utforskende tenkning. Dette med bruk av åpne materialer (materialer/ leker som ikke har definisjonsbruk) og gjenbruksmaterialer.

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekomende.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.

- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standard

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

Skolespira-standard

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

